32000R1726

L 198/1 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* 4.8.2000

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1726/2000, 29. juuni 2000, Lõuna-Aafrikaga tehtava arengukoostöö kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 179,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 ettenähtud menetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Pärast 1994. aasta aprillivalimisi ja demokraatliku valitsuse moodustamist on ühendus valinud Lõuna-Aafrika ametiasutuste poliitika ja reformide toetamise strateegia.

(2) Nõukogu võttis vastu 22. novembri 1996. aasta määruse (EÜ) nr 2259/96 Lõuna-Aafrikaga tehtava arengukoostöö kohta; ([3]) selle määruse kehtivusaeg lõppes 31. detsembril 1999.

(3) Euroopa Ühenduse ja Lõuna-Aafrika Vabariigi vahelise kaubandus-, arengu- ja koostöökokkuleppe VII peatükis on sätestatud, et tagastamatu abina antav rahaline toetus kaetakse ühenduse eelarve raames loodud rahastamise erivahendist ning et ühendus väljendab oma soovi jätkata märkimisväärsel tasemel rahalist koostööd Lõuna-Aafrikaga ning teeb selles suhtes komisjoni ettepaneku alusel vajalikud otsused.

(4) Eespool nimetatud kokkuleppe V peatükk sisaldab Lõuna-Aafrikaga tehtava arengukoostöö eesmärke, prioriteete, meetodeid ja rakendamist.

(5) Seoses nõukogu määruse (EÜ) nr 2259/96 rakendamisega ja Euroopa Ühenduse Lõuna-Aafrika arenguabiprogrammi (1986–1996) käsitleva kontrollikoja eriaruandega nr 7/98 tuleks arengukoostööd Lõuna-Aafrikaga jätkata vastavalt kohandustele, mis eelkõige käsitlevad menetluste lihtsustamist, sektoriprioriteetidele suurema tähelepanu pööramist ja detsentraliseeritud otsustetegemist.

(6) Käesoleva määruse alusel antav abi tuleks rakendada järjepidevalt koos teiste rahastajate, sealhulgas mitmepoolsete institutsioonide võetud meetmetega.

(7) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ([4])

(8) Käesoleva määrusega kehtestatakse kogu programmi kehtivusajaks finantssüsteem, mis kujutab endast eelarveasutusele iga-aastaseks eelarvemenetluseks peamist juhist Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja -menetluse parandamise kohta) ([5]) punkti 33 tähenduses.

(9) Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta ([6]) on kehtestatud ühtne õiguslik raamistik kõigi tegevusvaldkondade jaoks, mis on seotud ühenduste omavahendite ja kulutustega.

(10) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2185/86 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest) ([7]) kohaldatakse ühenduste kõigi tegevusvaldkondade suhtes, piiramata erinevaid poliitikavaldkondi käsitlevaid ühenduse erieeskirjade sätteid,

([1]) EÜT C 21 E, 25.1.2000, lk 1.
([2]) Euroopa Parlamendi 5. mai 1999. aasta arvamus (EÜT C 279, 1.10.1999, lk 192), nõukogu 28. veebruari 2000. aasta ühine seisukoht (EÜT C 128, 8.5.2000, lk 51) ja Euroopa Parlamendi 16. mai 2000. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 13. juuni 2000. aasta otsus.
([3]) EÜT L 306, 28.11.1996, lk 5.
([4]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.
([5]) EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.
([6]) EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.
([7]) 7 EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärgid

Poliitilise dialoogi ja partnerluse raames teeb ühendus Lõuna-Aafrikaga finants- ja tehnilist koostööd, et toetada poliitikat ja reforme, mida viivad ellu Lõuna-Aafrika ametiasutused.

Ühenduse koostööprogrammi "Lõuna-Aafrika rekonstrueerimise ja arendamise Euroopa programm" (EPRD) eesmärk on aidata kaasa Lõuna-Aafrika harmoonilisele ja säästvale majanduslikule ja sotsiaalsele arengule programmide ja meetmetega, mis on kavandatud vaesuse vähendamiseks ja vaestele tulutoova majanduskasvu soodustamiseks, integreerida teda jätkuvalt maailmamajandusse ning tugevdada aluseid, mis on rajatud demokraatlikule ühiskonnale ja õigusriigile, kus täiel määral austatakse inimõigusi ja põhivabadusi.

See saavutatakse ÜRO konventsioonidel ja resolutsioonidel põhineva säästva arengu rahvusvaheliste eesmärkide ja poliitika toetamisega, andes oma panuse eesmärki vähendada äärmises vaesuses elavate inimeste osatähtsust aastaks 2015 vähemalt poole võrra.

Artikkel 2

Koostöövaldkonnad

1. Programmid keskendatakse vaesuse vastu võitlemisele, neis võetakse arvesse varem ebasoodsas olukorras olnud kogukondade vajadusi ning integreeritakse arengu sooline ja keskkonnamõõde. Kõigis programmides pööratakse erilist tähelepanu institutsioonilise suutlikkuse tugevdamisele.

2. Käesoleva määruse alusel ellu viidavas arengukoostöös keskendutakse peamiselt järgmisele:

a) nende poliitikate, vahendite ja programmide toetamine, mille eesmärk on jätkata Lõuna-Aafrika majanduse integreerimist maailmamajandusse ja -kaubandusse, töökohtade loomine, erasektori arendamine, piirkondlik koostöö ja integratsioon. Sellega seoses pööratakse erilist tähelepanu vabakaubanduspiirkonna loomisele, et toetada kaubandus-, arengu- ja koostöökokkuleppe toel kõnealuses piirkonnas, eelkõige Lõuna-Aafrika tolliliidus ilmnevaid kohandamispüüdlusi. Võib kaaluda ka Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika ettevõtjate vastastikustele üldhuvidele rajatud koostöö edendamist;

b) elutingimuste parendamine ja põhiliste sotsiaalteenuste osutamine;

c) demokratiseerimise, inimõiguste kaitse, usaldusväärse avaliku halduse, kohalike omavalitsuste tugevdamise ja kodanikuühiskonna arenguprotsessi kaasamise toetamine.

3. Edendatakse dialoogi ja partnerlust riigiasutuste ja valitsusväliste arengupartnerite ja asjaosaliste vahel.

Artikkel 3

Koostööpartnerite abikõlblikkus

Käesolevas määruses sätestatud koostööpartnerid, kellel on õigus saada rahalist abi, on riigi-, maakonna- ja kohalikud asutused ning avalikud asutused, valitsusvälised ja kogukondlikud organisatsioonid, piirkondlikud ja rahvusvahelised organisatsioonid, institutsioonid ning avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud ettevõtjad. Kui mõlemad pooled on nii määranud, võivad abi saada ka mis tahes muud asutused.

Artikkel 4

Vahendid, kulutused, teave programmi kohta ja kooskõlastamine

1. Artiklis 2 nimetatud koostöö raames toimuvateks ettevõtmisteks võib kasutada vahendeid, mis hõlmavad eelkõige uuringuid, tehnilist abi, koolitust ja muid teenuseid, tarneid ja töid, samuti hindamis-, järelevalve- ja auditeerimistoiminguid.

2. Ühendusepoolse rahastamisega, mis sõltuvalt ettevõtmise vajadustest ja laadist on kohalikus või välisvääringus, võib katta järgmist:

a) valitsuse eelarvelised kulutused reformide toetamiseks ja poliitika rakendamiseks poliitilise dialoogi teel kindlaks määratud prioriteetsetes sektorites, kasutades kõige kohasemaid vahendeid, sealhulgas suunatud eelarvelise toetusena konkreetses sektorites, kus on täidetud vajalikud tingimused (näiteks riigieelarve aruandlus ja läbipaistvus, kindel riigihankekord);

b) investeeringud ja seadmed;

c) jooksvad kulud (sealhulgas haldus-, hooldus- ja tegevuskulud) nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ning eriti siis, kui programmi viib ellu valitsusväline partner, ja võttes arvesse asjaolu, et programmi eesmärk peab nii palju kui võimalik olema pikaajaline jätkusuutlikkus.

Osa rahastamisest võib suunata riskikapitali või muude vahendite kujul lõplikele abisaajatele (näiteks tegevust alustavatele ettevõtjatele) spetsialiseerunud finantsinstitutsioonide, sealhulgas Euroopa Investeerimispanga kaudu. Käesoleva määruse alusel kättesaadavaks tehtud vahendeid ei kasutata viisil, mis võimaldab kõlvatut konkurentsi.

3. Artiklis 3 osutatud partnerid osalevad põhimõtteliselt koostöö raames toimuva iga ettevõtmise rahastamises. Panust nõutakse asjaomaste partnerite võimaluste piires ja see sõltub ettevõtmise laadist. Seda nõutakse eelkõige nendel juhtudel, kui projekt on kavandatud tähtajatu tegevuse alustamiseks, tagamaks projektide jätkusuutlikkus pärast ühendusepoolse rahastamise lõppemist. Toetust võib maksta loonusena. Erijuhtudel, kui partner on valitsusväline või kogukondlik organisatsioon, võib panust mitte nõuda.

4. Komisjon võib astuda mis tahes kohaseid samme, et tagada käesoleva määruse alusel antava abi nähtav seos ühendusega.

5. Koos teiste rahastajate, eelkõige liikmesriikidega võidakse otsida kaas- ja paralleelrahastamise võimalusi.

6. Asutamislepingus osutatud järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse eesmärkide saavutamiseks ning abi võimalikult suure tõhususe tagamiseks võtab komisjon kõik vajalikud kooskõlastamismeetmed, eelkõige:

a) luues süstemaatilise teabevahetussüsteemi nende meetmete tarvis, mida ühendus, liikmesriigid ja EIP rahastavad või kavatsevad rahastada;

b) kooskõlastades need meetmed komisjoni ja liikmesriikide esindajate vahel abisaavas riigis toimuvate korrapäraste kohtumiste ja teabevahetuse teel.

7. Komisjon koostöös liikmesriikidega püüab astuda kõiki samme, mis on vajalikud selleks, et tagada piisav kooskõlastus teiste asjaomaste rahastajatega ja soodustada abisaava riigi järjest aktiivsemat osalust abi kooskõlastamise protsessis.

Artikkel 5

Rahalise toetuse vorm

Käesoleva määruse alusel antakse rahalist toetust tagastamatu abirahana.

Artikkel 6

Programmide koostamine

1. Kolmeaastased näidisprogrammid koostatakse tihedas koostöös Lõuna-Aafrika valitsusega ja arvesse võttes artikli 4 lõigetes 6 ja 7 osutatud kooskõlastamise tulemusi. Näidisprogrammide koostamisel järgitakse täielikult põhimõtet, et programmi koostamist juhib abisaaja.

2. Selleks, et valmistuda iga programmi koostamiseks laiemas kooskõlastuses liikmesriikidega, sealhulgas kohapeal, koostab komisjon koostöös Lõuna-Aafrika valitsusega riigi strateegiadokumendi. Riigi strateegiadokumendis võetakse arvesse kõige värskemat üldhinnangut määruse (EÜ) nr 2259/96 ja käesoleva määruse alusel rahastatavatele ettevõtmistele ning muid regulaarseid ettevõtmiste hindamisi. See seostatakse probleemidele keskendatud analüüsiga ning integreeritakse selliste laiahaardeliste teemadega nagu vaesuse vähendamine, sooline võrdsus, keskkond ja jätkusuutlikkus. Riigi strateegiadokumendile lisatakse kolmeaastase näidisprogrammi projekt. Valitakse piiratud arv koostöösektoreid, mis põhinevad käesoleva määruse artiklis 2 kindlaksmääratud valdkondadel. Nende sektorite tarvis kehtestatakse üksikasjalik kord ja kaasnevad meetmed. Võimaluse korral töötakse välja tulemuslikkusenäitajad, et võimaldada eesmärkide elluviimist ja mõju hindamist.

Riigi strateegiadokumendi ja kolmeaastase näidisprogrammi projekti vaatab läbi artikli 8 lõikes 1 osutatud komitee, edaspidi "komitee".

Komitee esitab oma arvamuse artikli 8 lõikes 2 ettenähtud korras.

3. Komisjon ja Lõuna-Aafrika valitsus peavad läbirääkimisi kolmeaastase näidisprogrammi üle ja allkirjastavad selle. Läbirääkimiste lõpptulemus saadetakse komiteele teadmiseks. Dokumenti arutatakse komitees, kui üks või mitu komitee liiget seda soovib.

4. Komitee vaatab kord aastas läbi riigi strateegiadokumendi ja kolmeaastase näidisprogrammi toimimise, tulemused ja asjakohasuse. Komitee võib teha komisjonile ettepaneku pidada läbirääkimisi Lõuna-Aafrika valitsusega muudatuste tegemiseks kolmeaastasesse näidisprogrammi, kui selleks annavad aluse hindamised või muud asjakohased arengud.

5. Komisjoni ettekande põhjal arutab komitee üks kord aastas järgmisel aastal elluviidavate ettevõtmiste üldsuuniseid.

Artikkel 7

Kord

1. Komisjon vastutab käesoleva määruse alusel toimuvate ettevõtmiste ettevalmistamise, haldamise ja vastavate otsuste tegemise eest kooskõlas eelarve- ja muude kehtivate menetlustega, eelkõige Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätetega.

2. Erijuhtudel, kui EPRD panust Lõuna-Aafrika Arenguühenduse piirkondlikes programmides rahastatakse Euroopa Arengufondist, võib seda panust kasutada Lomé konventsiooni üksikasjaliku korra kohaselt, eeldusel et täidetakse Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätteid.

3. Läbipaistvuse tagamiseks ja artikli 4 lõikes 6 osutatud eesmärkide saavutamiseks saadab komisjon liikmesriikidele ja nende kohapealsetele esindajatele kõigi projektide kohta teabelehed nii kiiresti kui võimalik pärast hindamisotsuse tegemist. Seejärel ajakohastab komisjon projekti teabelehed ja saadab need liikmesriikidele.

4. Kõigis käesoleva määruse alusel sõlmitud rahastamiskokkulepetes või -lepingutes sätestatakse, et komisjon ja kontrollikoda teostavad kohapeal kontrolli vastavalt komisjoni sätestatud üldisele korrale, mis põhineb kehtivatel eeskirjadel, eelkõige Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätetel.

Artiklis 8 sätestatud korra kohaselt komisjoni võetud meetmetes sätestatakse ühenduse finantshuvide piisav kaitse kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95.

5. Kui ühendus ja Lõuna-Aafrika on sõlminud ettevõtmiste rahastamiseks lepingu, nähakse selles lepingus ette, et ühendus ei tasu tolli- ega muid makse.

6. Pakkumistel osalemine ja lepingute sõlmimine on võrdsetel tingimustel avatud kõigi liikmesriikide, Lõuna-Aafrika ning teiste AKV riikide füüsilistele ja juriidilistele isikutele. Osalemist võib piisavalt põhjendatud juhtudel ja parima tasuvussuhte saavutamiseks laiendada teiste riikide kaasamisega.

7. Tarned peavad pärinema liikmesriikidest, Lõuna-Aafrikast või teistest AKV riikidest. Piisavalt põhjendatud erijuhtudel võivad tarned pärineda muudest riikidest.

8. Kui käesolevas määruses ei ole ette nähtud teisiti, kirjutab lepingutele alla Lõuna-Aafrika valitsus. Lisaks sellele sõlmib lepingu komisjon, kui lepingut ei hõlma rahastamiskokkulepe.

Artikkel 8

Komitee

1. Komisjoni abistab vajaduse korral geograafilistel alustel moodustatud ja arenguküsimustes pädev komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse sama otsuse artiklit 8.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

3. Komitee võtab vastu oma kodukorra.

4. Komitee kinnitatud programmide korral, mida rahastatakse mitme eelarveaastaga seotud osamaksetega, teeb komisjon kord aastas järgnevad rahastamisotsused, mis ei ületa kinnitatud programmi määratud maksimaalseid kulutusi ja mis on eelarveasutuse eraldatud rahaliste vahendite piires, teatamata sellest eraldi komiteele.

5. Käesolevas artiklis määratletud korda kohaldatakse rahastamisotsuste suhtes, mida komisjon kavatseb teha selliste programmide ja projektide kohta, mille maht ületab 5 miljonit eurot. Seda kohaldatakse ka ettevõtmise mis tahes kohandamise suhtes, mille esialgselt kokkulepitud summa suureneb üle 20 %, ja ettepanekute suhtes teha projekti, mille suhtes on kohustused juba võetud, elluviimisse olulisi muudatusi.

6. Komisjon teavitab komiteed kokkuvõtlikult selliste programmide ja projektide puhul kavandatavatest rahastamisotsustest, mille maht on kuni 5 miljonit eurot. Nimetatud teave esitatakse vähemalt üks nädal enne otsuse tegemist.

Artikkel 9

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga eelarveaasta lõpus aastaaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruandes esitatakse eelarve täitmise tulemused, mis on seotud kohustuste ja maksetega ning aasta jooksul rahastatud projektide ja programmidega. Aruanne sisaldab statistikat projektide ja programmide elluviimiseks sõlmitud lepingute kohta.

Lisaks sellele jälgib komisjon iga ettevõtmise eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme ja tulemusi, kasutades objektiivselt tõendatavaid näitajaid.

2. Komisjon hindab korrapäraselt ühenduse rahastatud ettevõtmisi, et veenduda, kas nende ettevõtmiste eesmärgid on saavutatud, ja anda suuniseid tulevaste ettevõtmiste tõhustamiseks. Komisjon esitab artikli 8 lõikes 1 osutatud komiteele läbiviidud hindamiste kokkuvõtte. Hindamisaruanne on kättesaadav liikmesriikidele, Euroopa Parlamendile ja muudele huvitatud pooltele.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ning nõukogule hiljemalt 31. oktoobriks 2003 vahearuande ning enne käesoleva määruse kehtivusaja lõppemist programmi üldhinnangu.

Vahearuandes on käesoleva määruse alusel rakendatud esimese kolmeaastase programmi (2000 kuni 2002) tulemused. Vajaduse korral esitab komisjon käesoleva määruse muudatusettepanekud, võttes arvesse uue AKV/EL korra mõju Lõuna-Aafrikale.

Üldhinnangus tehakse ettepanekud Lõuna-Aafrikaga arengukoostöö jätkamise kohta.

Artikkel 10

Võrdlussumma

1. Käesoleva määruse rakendamise finantsraamistikuks ajavahemikus 2000–2006 määratakse 885,5 miljonit eurot.

Eelarvepädev asutus kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires.

2. Iga aasta eelarvekirjelduses määratakse kindlaks nende tehnilise abi lepingute iga-aastaste eraldiste ülempiir, mida komisjon sõlmib ühenduse ja abisaaja vastastikuselt kasulike ühisettevõtmiste elluviimiseks.

Artikkel 11

Kehtivusaeg

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesoleva määruse kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2006.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 29. juuni 2000

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
N. FONTAINE	M. MARQUES DA COSTA